

Л.А. Чередник

СЛОВ'ЯНСЬКІ ЧИТАННЯ НА ВОРСКЛІ

Щорічною подією травня останнім часом у колі наукової та творчої інтелігенції стали Слов'янські читання, які до дня Слов'янської писемності та культури, тобто до Дня святих Кирила і Мефодія, проводить Слов'янський клуб. Щоразу для цієї акції обирається нове місце, бо вона проходить у форматі виїзного засідання клубу. IX Слов'янські читання відбулися 30 травня 2010 року в Лучках Кобеляцького району — в регіональному ландшафтному парку «Нижньоворсклянський». Щоразу до цієї регіональної науково-практичної конференції видається «Слов'янський збірник», уже знаний і популярний в науково-мистецьких колах. Так було і цього разу. Збірник видало ТОВ «Техсервіс», інформаційну підтримку здійснило воно ж (директор О.Момот), видавництво «АСМІ» (директор І.Момот) та Полтавська обласна державна телерадіокомпанія (директор М.Ляпаненко). Слов'янські читання проходили під егідою Управління культури і туризму Полтавської обласної адміністрації і Полтавської міської ради та за підтримкою Полтавського обласного музично-драматичного театру імені М.В.Гоголя.

І Слов'янські читання, і, відповідно, «Слов'янський збірник» формуються за панорамним принципом і присвячуються щоразу якійсь одній проблемі, яка досліджується науковцями і громадськими діячами з позицій різних наук. Як правило, це історики, філософи, економісти, краєзнавці, літературознавці, мистецтвознавці, лінгвісти, методисти, журналісти, біологи, екологи, педагоги. Так, уже було досліджено й описано десяток актуальних проблем: внесок інородців в українську культуру, роль української діаспори в історії та культурі інших народів, слов'янська жінка, українські династії та ін. Цього року в центрі уваги була інтелігенція й інтелігенти.

Загалом на пленарному засіданні було виголошено близько сорока доповідей і повідомлень. При цьому чітко вирізнялися кілька блоків, присвячених більш конкретним проблемам. Згадаємо деякі з них і переповімо хід засідання.

З привітанням виступили заступник голови облради І.Момот та директор РЛП «Нижньоворсклянський» В.Попельнюх. Вступне слово на тему «Інтелігенти й інтелігенція» виголосила президент «Слов'янського клубу», канд. філол. наук, доц. Л.Безобразова. Дискусійні питання формування і функціонування інтелігенції як соціального прошарку в Європі і, особливо, в Росії, дослідили докт. пед. наук, проф. Б. Год («Гуманізм XIV-XVII ст. і формування інтелігенції в Європі»), канд. іст. наук, доц. Н.Цехмістро («Дискусійні питання дослідження російської інтелігенції»), канд. іст. наук, доц. Т.Тронько («Становлення російської інтелігенції»), канд. пед. наук О.Орлова («Шлях інтелігенції в «образованщину»), докт. фіз.-мат. наук, проф. В.Лагно («Про роль і місце інтелігенції в сучасній епосі»), канд. філол. наук, доц. Т.Луньова («До питання про структуру концепту «інтелігент» та трансформацію уявлень про інтелігентність у XX столітті»), заслужений художник України М.Підгорний («Про масову культуру»), канд. іст. наук, доц. П.Киридон («Українська радянська інтелігенція в контексті становлення

більшовицького режиму»), канд. іст. наук, доц. Т.Демиденко («Інтелігенція Полтавщини у розвитку освіти й культури регіону (1929-1939)»). Великий інтерес викликали доповіді канд. іст. наук І. Петренко («Шлюбні стратегії дворян російської імперії XVIII ст.») та канд. іст. наук Н.Кочерги («Виховання інтелігентної жінки в Полтавському інституті шляхетних дівчат (1818-1918)»). Належну увагу присутні віддали знаним і забутим постатям українських і російських інтелігентів (барон О.О.Більдерлінг, П.Куліш, інтелектуальне оточення І.Котляревського, відомі правники кінця XIX — початку XX ст., В.О.Репніна, В.Г.Короленко, Є.М.Галкіна-Федорук та ін.). Вагомо виступила проф. О.М.Ніколенко зі своїми вихованцями (Я.Тагільцева, А.Чеботарьова, М.Зуєнко та ін.). Як завжди з великою цікавістю була зустрінута доповідь канд. філ. наук, доц. Л.Корневої на тему «Інтелігенція і анекдот».

Буквально казкові спогади залишилися від екскурсії, яку провела канд. біол. наук, доц. Н.Смоляр заповідними місцями РЛП «Нижньоворсклянський», ознайомивши присутніх з флорою і фауною цього краю. І її, і директора РЛП В.Попельнюха всі гаряче дякували за прекрасну організацію виїзного засідання, за змістовну культурну програму. Завершилося перебування членів клубу на гостинній кобеляцькій землі смачним сільським обідом, на якому була риба, риба, риба...

З нетерпінням чекають члени «Слов'янського клубу» наступного засідання, бо всі вони дуже цікаві і не повторюють один одного. Зі «Слов'янським збірником» цього року (вип. IX), у якому вміщені матеріали XIV Слов'янських читань, можна познайомитися в усіх бібліотеках Полтави.

Надійшла до редакції 7 вересня 2010 року

* * *

Л.Л. Бабенко

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РЕЛІГІЗНАВСТВА»

20 жовтня 2010 року в Полтаві відбулася Всеукраїнська наукова конференція «Актуальні проблеми релігієзнавства». Вона була присвячена пам'яті Володимира Олександровича Пащенко, який пішов із життя 19 квітня 2010 року. Дійсний член Академії педагогічних наук України, знаний педагог, який 18 років очолював Полтавський національний педагогічний університет, доктор історичних наук, кандидат філософських наук, відомий вчений у галузі релігієзнавства та історії державно-церковних відносин, автор понад 400 наукових праць, котрому вдалося створити свою наукову школу, відомий за межами України культурний і громадський діяч – такий далеко неповний перелік посад, ступенів і звань В.О.Пащенко.

Полтавський національний педагогічний університет спільно з Відділенням релігієзнавства Інституту філософії імені Г.С.Сковороди НАН України, Українською асоціацією релігієзнавців зібрали понад 60 науковців, котрі досліджують історичну, філософську, культурологічну, правничу проблематику державно-церковних відносин XX – XXI століть. У програмі конференції представлені теми доповідей вчених з Києва, Полтави, Чернівців та інших міст.

Пленарне засідання конференції відкрив ректор ПНПУ імені В.Г.Короленка професор М.І.Степаненко, який наголосив на ролі

